

JAN IGNACIUK

ur. 1928-2013; Dańce

Miejsce i czas wydarzeń	Dańce, I wojna światowa, dwudziestolecie międzywojenne
Słowa kluczowe	etnografia Lubelszczyzny, kultura ludowa, strój ludowy, strój nadbużański, strój włodawski, strój kobiecy, spódnica letnia, fartuch, spódnica zimowa, burka, gorset, koszula z peryborami, strój męski, koszula z białego płótna, krajka, białe spodnie, strój świąteczny, pas, kobiece nakrycie głowy, kimbalka, czepiec, kaptur, obręcz na głowę, czilko, wstążki, chustka na głowę, szalanuki, Podlasie

Ludowy strój nadbużański

Spódnica zwana hwartuch albo fartuch, to była letnia spódnica. W stroju nadbużańskim była ona, kobiety tkaly płótno na krosnach. Spódnica ta była w szerokie pasy koloru czerwonego, czarnego i białego, ona była długa i, i to była letnia spódnica. Ona była tkana z lnu.[...] Spódnica nadbużańska była prasowana w szerokie fałdy i o, spódnica zarówno w stroju nadbużańskim jak i włodawskim była długa, prawie do samych kostek sięgała. To spódnica letnia. Natomiast płótno na zimową spódnice zwana burko w stroju nadbużańskim tkali, i tak samo w stroju włodawskim tkali z welny, os, osnowa była len a wątek była welna. W stroju nadbużańskim spódnica ta była w różno kolorowe pasy, wąskie i, i szerokie. Szerokie to nazywali smu, smuchamy, a wąskie stowczykamy, ona była też długa, prawie do samych kostek. I o na dole w, w stroju nadbużańskim była obramowana, czyli była ozdobiona wstążkami różnokolorowymi, tak zwanymi falbankami. [...] W stroju nadbużańskim dziewczęta i młode kobiety, których nazywały młodyci, po polsku młódki chodziły w gorsetach. Gorsety były z jed, z płótna jedwabnego albo z satyny szyte i były ozdobione różnokolorowymi nićmi, a szczególnie pierś tego gorsetu, tak zwane serce i były też zdobione cekinami. Tam chodziły tylko w koszulach z peryborami, o których ja mówiłem. Jeżeli chodzi o mężczyzn, to dawni mężczyźni chodziły, chodzili w koszulach z, z białego płótna tkanego na krosnach i w białych spodniach. I koszule były na wypust, i były i, podpasane krajko,... koszule krajko były podpasane, różnokolorowo krajko. Natomiast strój świąteczny mężczyzn to była koszula zdobiona na piersiach takim pasem naszytym, to w stroju nadbużańskim, znacz, i podobne w włodawskim naszytym pasem peryborów. I również perybory były z, ozdobiony był kołnierz i mankiety koszuli, a spodnie świąteczne miały na... Ja nie wiem, zaraz po ukraińsku na kl, u nas na klesznie, to znaczy na nog, nogawkach.

Były też pasy takie jak peryborów. Z tej strony, z prawej i z lewej. To, to był taki strój. [...] Kobiety w stroju nadbużańskim dziew, miały, chodziły w takich yyy kimbalkach, to tak, takie obręcz wygięty z leszczyny, albo z wierzby i opleciony... płótnem. I kobieta z przez to kimbalke wyciągała włosy nie p, na na te, na to brzegi kimbalki na plecy i na piersi włosy wyc. A na to, na to kimbalke kobieta w stroju nadbużańskim nakładala cz, czepiec, t, tak zwany kaptur. To był szyty taki kaptur, po polsku też kaptur z, z satyny, z jedwabiu. Jedwabnego, satynowego płótna. Dziewczęta natomiast nakładaly na glowe tako, też tako obręcz, która się nazywa czilko, z tyłu dziewczyna przypinala różnokolorowe wstążki i tak w tym chodziła. To było dawnych tak chodzili, a później w okresie międzywojennym była moda zarówno w stroju nadbużański jak włodawskim chustki kupowały na jarmarkach. Tak zwane szalanuki, to były kwieciste chustki wełniane.

Data i miejsce nagrania	2011-02-15, Lublin
Rozmawiał/a	Piotra Lasota
Transkrypcja	Sandra Konaszuk
Redakcja	Piotr Lasota
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"